

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci stěžovatele **L. P. D. C. R., s. r. o.**, zastoupeného JUDr. Antonínem Mokrým, advokátem se sídlem v Praze 1, U Prašné brány 3, za účasti **Energetického regulačního úřadu**, se sídlem v Jihlavě, Masarykovo nám. 5, a zúčastněné osoby **S. e., a. s.**, zastoupené Mgr. Davidem Jüngerem, advokátem se sídlem v Ostravě-Moravská Ostrava, Smetanovo nám. 7, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2003, č. j. 29 Ca 5/2003 - 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2003, č. j. 29 Ca 5/2003 – 58, byla odmítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí předsedy Energetického regulačního úřadu (dále ERÚ), jímž bylo na základě rozkladu stěžovatele změněno rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 6. 8. 2002, č. j. P-1371/02/401, tak, že stěžovateli se ukládá uzavřít se zúčastněnou osobou smlouvu o podílu odběratele na účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením odběrného zařízení a se zajištěním požadovaného příkonu ve znění, které tvoří přílohu tohoto rozhodnutí jako jeho nedílná součást. Podle krajského soudu jde v dané věci o případ, kdy správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci, ve kterých přísluší rozhodovat soudům v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. Předmětem smlouvy je stanovení podílu na účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu pro odběratele a způsob jeho úhrady, která je nedílnou součástí rozhodnutí ERÚ, v níž je uvedeno, že jaká je celková výše podílu odběratele na účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením odběrného místa a se zajištěním požadovaného příkonu,

že se stěžovatel touto smlouvou zavazuje uhradit uvedenou částku zúčastněné osobě do 30. 6. 2002. V daném případě rozhodovaly správní orgány na základě zmocnění vyplývajícího z § 17 odst. 8 písm. a) energetického zákona, neboť mezi držitelem licence a jeho zákazníkem (stěžovatelem) vznikl spor, zda, resp. v jaké výši, se má stěžovatel jako nový odběratel elektřiny na základě kupní smlouvy na dodávku a odběr elektřiny ze dne 10. 5. 2001 podílet na účelně vynaložených nákladech dodavatele spojených s připojením odběrného místa a se zajištěním požadovaného příkonu. Smlouva byla uzavřena podle § 50 energetického zákona, jež stanoví minimální požadavky na její obsah, a podle § 409 a násl. obch. zák. Krajský soud proto dovodil, že napadené rozhodnutí opírající se o § 17 odst. 8 písm. a) energetického zákona je rozhodnutími o sporu vyplývajícím z obchodněprávního vztahu mezi stěžovatelem a zúčastněnou osobou založeného kupní smlouvou. Tato smlouva byla uzavřena nepochybně mezi podnikateli (§ 2 odst. 2 obchodního zákoníku) při jejich podnikání, kdy oba účastníci smlouvy jsou podnikatelskými subjekty zapsanými v obchodním rejstříku.

V kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě stěžovatel namítal nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí, kterou spatřuje v tom, že v projednávané věci je dána věcná i místní příslušnost Krajského soudu v Brně, a nikoliv soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení. Podle jeho názoru se totiž v daném případě nejedná o čistě obchodní vztah, neboť povinnost podílet se na nákladech spojených s poskytnutím rezervovaného příkonu je založena energetickým zákonem, tedy normou veřejného práva, kterou je rovněž stanovena výše podílu. Uzavření kupní nebo obdobné smlouvy je již skutečností sekundární, zejména uzavření smlouvy podle § 50 energetického zákona, která se týká odběru a nikoliv nákladů na zajištění rezervovaného příkonu. V možnostech subjektů proto není podílem disponovat, resp. nepožadovat úhradu vůbec.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti ERÚ navrhl její zamítnutí, když se zcela ztotožnil s argumentací krajského soudu. Uvedl, že rozhodovací kompetence ERÚ se týká jednak soukromoprávní oblasti, kam patří například i rozhodování sporů mezi licencovanými subjekty a zákazníky (odběrateli), jakož i spory mezi licencovanými subjekty navzájem a jednak veřejnoprávní oblasti, kdy sám rozhoduje v nadřazeném vrchnostenském vztahu vůči určitému subjektu, jde např. o rozhodování ve věcech licencí. Zatímco v prvním případě tyto věci podléhají „přezkumu“ podle části páté o. s. ř., v druhém případě rozhodnutí podléhají režimu přezkumu podle s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V kasační stížnosti stěžovatel zpochybnil soukromoprávní charakter dohody o určení podílu na vynaložených nákladech dodavatele a dovozuje pravomoc soudů ve správním soudnictví jednak z toho, že tento podíl je upraven v energetickém zákoně, který je podle jeho názoru normou veřejnoprávní a jednak z toho, že účastníci nemohou „s tímto podílem disponovat, případně jej vyloučit“. V této souvislosti nelze nepoukázat na to, že argumentace stěžovatele obsažená v žalobě (bod III.) vycházela přesně z opačného právního názoru, totiž, že dohoda o určení vzniku povinnosti žalobce uhradit podíl na nákladech je dohodou soukromoprávního charakteru se subsidiárním použitím obchodního zákoníku. Tato argumentace byla přesvědčivá a krajský soud ji v podstatě převzal.

Předně je třeba konstatovat, že energetický zákon není předpisem obsahujícím výlučně jen veřejnoprávní normy. Předmětem úpravy energetického zákona jsou totiž podmínky podnikání, výkonu státní správy a regulace v energetických odvětvích, kterými jsou elektroenergetika, plynárenství a teplárenství, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojených (§ 1 energetického zákona). Jinými slovy zákon obsahuje normy jak veřejnoprávní (výkon státní správy), tak i soukromoprávní povahy (podmínky podnikání). Rozhodujícím kritériem pro rozlišení, o jaký vztah se jedná, je metoda úpravy, tedy, zda jde o úpravu vztahů postavených na rovnosti, tj. vztahy mezi držiteli licencí a jejich zákazníky nebo o vztahy ryze vrchnostenského charakteru, kam patří např. rozhodování ve věcech udělení, změn či zrušení licencí. Podle § 17 odst. 8 písm. a) energetického zákona Energetický regulační úřad rozhoduje spory, kdy nedojde k dohodě o uzavření smlouvy mezi jednotlivými držiteli licencí a popřípadě i jejich zákazníky. V těchto případech, kdy ERÚ rozhoduje podle citovaného ustanovení, např. mezi jednotlivými držiteli licencí, popř. jejich zákazníky, se předpokládala vždy pravomoc soudu rozhodujících v občanskoprávním řízení, a to do 31. 12. 2002 podle § 97 energetického zákona a po 1. 1. 2003 podle úpravy obsažené podle § 244 a násl. o. s. ř. Proto námitka opírající se o výlučně veřejnoprávní charakter energetického zákona je nedůvodná.

Posuzovaný případ proto nepochybně spadá do první kategorie vztahů upravovaných energetickým zákonem, tj. soukromoprávní, kdy ERÚ rozhodl spor mezi dodavatelem a odběratelem elektřiny, mezi nimiž nedošlo k dohodě o uzavření smlouvy na úhradu účelně vynaložených nákladů dodavatele spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu. Skutečnost, že povinnost podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele ukládá stěžovateli jako tzv. chráněnému zákazníkovi energetický zákon v § 29 odst. 2 písm. f) na soukromoprávní povaze vztahu nic nemění. Energetický zákon totiž na mnoha místech stanoví povinnosti jednotlivým účastníkům trhu s elektřinou, jimiž jejich smluvní volnost vymezuje (limituje), ale nevylučuje, což ale nic nemění základní charakteristice vztahu.

Pokud stěžovatel namítal, že argumentace krajského soudu opírající svůj závěr o soukromoprávní charakteru věci odkazem na § 50 energetického zákona vymezujícího náležitosti smlouvy o dodávce elektřiny je nepodstatný a naopak podstatný je právě charakter povinnosti podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele, odkazuje Nejvyšší správní soud na výše uvedenou argumentaci.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s., když stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a ERÚ žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. října 2004

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně